

Авторлық және сабақтас құқықтарды ұжымдық негізде басқару тәртібі туралы келісімге қол қою туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 1 қыркүйектегі № 723 қаулысы.

Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Авторлық және сабақтас құқықтарды ұжымдық негізде басқару тәртібі туралы келісімнің жобасы мақұлдансын.

2. Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің бірінші орынбасары Асқар Ұзақбайұлы Маминге Авторлық және сабақтас құқықтарды ұжымдық негізде басқару тәртібі туралы келісімге қағидаттық сипаты жоқ өзгерістер мен толықтырулар енгізуге рұқсат бере отырып, Қазақстан Республикасының Үкіметі атынан қол қоюға өкілеттік берілсін.

Ескерту. 2-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 18.11.2016 № 709 қаулысымен.

3. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

Премьер-Министрі

К. Мәсімов

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2015 жылғы 1 қыркүйектегі
№ 723 қаулысымен
мақұлданған
Жоба
Ресми емес мәтін

Авторлық және сабақтас құқықтарды ұжымдық негізде басқару тәртібі туралы КЕЛІСІМ

Ескерту. Келісім жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 18.11.2016 № 709 қаулысымен.

Бұдан әрі мүше мемлекеттер деп аталатын Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттер, өз үкіметтері арқылы,

2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарттың ережелеріне және Еуразиялық экономикалық одақ құқықтарына негізделе отырып,

авторлық құқық пен сабақтас құқықтар иелері үшін қолайлы жағдай ұсыну мақсатында,

төмендегілер туралы келісті:

1-бап

1. Осы Келісім авторлардың, орындаушылардың, фонограмма жасаушылардың (өндірушілердің) және өзге де авторлық және (немесе) сабақтас құқықтар иелерінің (бұдан әрі – құқық иеленушілердің) жеке тәртіппен авторлық және (немесе) сабақтас құқықтарын іс жүзінде жүзеге асыруы қиын болған немесе мүше мемлекеттердің заңнамалары осы құқықтар объектілерін құқық иеленушілердің келісімінсіз, бірақ сыйақы төлей отырып пайдалануға жол беретін жағдайларда мүше мемлекеттердің аумақтарында авторлық және сабақтас құқықтарды ұжымдық негізде басқару тәртібін белгілейді.

2. Мүше мемлекеттердің заңнамасында айқындалатын авторлық және (немесе) сабақтас құқықтарды ұжымдық басқару салаларында мүше мемлекеттер құқықтарды ұжымдық басқару жөніндегі ұйымдарды құру мүкіндігін көздейді.

3. Осы баптың 4-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда, құқықтарды ұжымдық басқару жөніндегі ұйымдардың құқық иеленушілермен, сондай-ақ құқықтарды ұжымдық басқару жөніндегі басқа да ұйымдармен жазбаша нысанда жасасатын құқықтарды басқару жөніндегі өкілеттіктерді беру туралы шарты осындай ұйымдардың өкілеттіктерін жүзеге асыруы үшін негіз болып табылады.

4. Мүше мемлекеттердің заңнамасына сәйкес құқықтарды ұжымдық басқару жөніндегі ұйымдарға авторлық және (немесе) сабақтас құқықтарды ұжымдық басқарудың тиісті салаларында тиісті өкілеттіктерін осындай ұйымдарға тікелей берген құқық иеленушілер сияқты құқықтарды олардың мүддесіне орай басқарудан бас тартпаған құқық иеленушілердің де құқықтарын ұжымдық басқару жөнінде өкілеттіктер берілуі мүмкін. Мүше мемлекеттер аумағы шеңберінде олар ұсынылған заңнамаға сәйкес осындай өкілеттіктер жарамды болып табылады.

5. Егер мүше мемлекеттің заңнамасына сәйкес құқықтарды ұжымдық басқару жөніндегі ұйымға (бұдан әрі – ұйым) тиісті өкілеттіктерін осындай ұйымға тікелей берген құқық иеленушілердің мүддесіне орай, сондай-ақ құқықтарды олардың мүддесіне орай басқарудан бас тартпаған құқық иеленушілердің де мүддесіне орай құқықтарды ұжымдық басқару және сыйақы жинау жөніндегі өкілеттіктер берілсе, мүше мемлекет өзінің заңнамасында тиісті мемлекеттік органға (бұдан әрі – уәкілетті орган) осындай ұйымның қызметіне мемлекеттік бақылауды жүзеге асыру жөніндегі өкілеттіктерді беруді көздейді.

Мүше мемлекеттердің заңнамасында ұйымдардың қызметіне мемлекеттік бақылауды жүзеге асырудың өзге де жағдайлары белгіленуі мүмкін.

Мүше мемлекеттердің уәкілетті органдары өзара іс-қимыл жасайды, оның ішінде бір-біріне ұйымдардың қызметі туралы қажетті ақпаратты береді.

2-бап

1. Мүше мемлекеттер аумақтарындағы ұйымдардың қызметі ашықтық, айқындық, есеп берушілік, бақылауда болу, әділдік (кемсітпеушілік) қағидаттарына сәйкес жүзеге асырылуға тиіс.

2. Ұйымның ұйымдық-құқықтық нысаны және құқықтық мәртебесі, оған тиісті өкілеттіктерді беру ерекшеліктері, ұйымның функциялары және оның мүшелерінің құқықтары мен міндеттері, сондай-ақ осы Келісімде реттелмеген өзге де мәселелерді шешу тәртібі мүше мемлекеттердің заңнамасында айқындалады.

3-бап

1. Ұйым пайдаланушылармен осындай ұйымның басқаруындағы авторлық және (немесе) сабақтас құқықтарға қатысты авторлық және (немесе) сабақтас құқықтар объектілерін пайдаланудың тиісті тәсілдеріне жай (ерекше емес) лицензия жағдайында шарттар жасасады және осындай пайдаланушылардан осындай объектілерді пайдалану құқығын бергені үшін сыйақы жинайды.

Мүше мемлекеттердің заңнамасына сәйкес авторлық және (немесе) сабақтас құқықтар объектілерін құқық иеленушілердің келісімінсіз, бірақ оларға сыйақы төлей отырып пайдалануға жол берілген жағдайларда, ұйым пайдаланушылармен немесе мүше мемлекеттердің заңнамасында сыйақы төлеу үшін қаражат төлеу жөнінде міндет жүктелген өзге де тұлғалармен сыйақы төлеу туралы шарттар жасасады және құқық иеленушілерге төлеу үшін қаражат жинайды.

2. Ұйым авторлық және (немесе) сабақтас құқықтар объектілерін пайдаланғаны үшін жиналған сыйақыны құқық иеленушілер арасында бөледі және көрсетілген сыйақыны оларға төлеуді жүзеге асырады.

Жиналған сыйақыны бөлу ұйымның пайдаланушылардан алатын құжаттары мен мәліметтер, сондай-ақ авторлық және (немесе) сабақтас құқықтар объектілерін пайдалану туралы өзге де деректер, оның ішінде статистикалық сипаттағы мәліметтер негізінде айқындалатын, жылына кемінде бір рет тиісті авторлық және (немесе) сабақтас құқықтар объектілерінің нақты пайдаланылуына пропорционал жүзеге асырылады.

Пайдаланушылар ұйымға авторлық және (немесе) сабақтас құқықтар объектілерін пайдаланғаны туралы есептерді, сондай-ақ сыйақыны жинау және бөлу үшін қажетті өзге де мәліметтер мен құжаттарды ұсынуға міндетті. Құжаттар мен мәліметтердің тізбесі мен оларды ұсыну мерзімдері ұйым мен пайдаланушылар арасындағы шарттарда айқындалады.

Құқық иеленушілерге сыйақы төлеуді ұйым жүйелі түрде, жылына кемінде 1 рет жүргізуге тиіс. Осы төлемдер есепті жыл аяқталған соң 12 айдан кешіктірілмей жүргізілуіне тиіс.

Шетелдік авторларға немесе құқық иеленушілерге жиналған сыйақыны аудару мерзімділігі құқықтарды ұжымдық басқару жөніндегі шетелдік ұйымдармен жасалатын мүдделерді білдіру туралы шарттарда белгіленеді, бірақ жылына кемінде 1 рет болады.

3. Ұйым жиналған сыйақыдан өзінің ұжымдық басқаруды жүзеге асыру жөніндегі шығыстарын жабуға (бұдан әрі – ұйымның шығыстары) ұстап қалуға құқылы.

Ұйымның шығыстары негізделген және құжаттармен расталған болуға тиіс.

Мүше мемлекет өздерінің заңнамасында ұйымның өздері өкілдік ететін құқық иеленушілердің келісімімен және олардың мүдделеріне орай әлеуметтік, мәдени және білім беру мақсаттарына жұмсалатын қосымша қаражатты (бұдан әрі – арнайы қаражат) ұстап қалу мүмкіндігін белгілей алады.

Арнайы қаражаттарға қатысты құқықтық режим мүше мемлекеттердің заңнамасында белгіленеді.

Ұйымның жиналған сыйақы сомасының 50 пайыздан астамын ұйымның шығыстарына және арнайы қаражатқа ұстап қалуға құқығы жоқ.

Мұндай ұстап қалу әрбір құқық иеленушіге тиесілі әрбір сомаға пропорционал жүргізілуге тиіс. Мүше мемлекеттердің заңнамасында мұндай ұстап қалудың ең төменгі шекті жалпы мөлшері белгіленуі мүмкін.

Ұйым сыйақы төлеумен бір мезгілде құқық иеленушіге оның құқықтарын пайдалану және ұйымның ұстап қалған сомаларын, оның ішінде арнайы қаражатты егжей-тегжейлі көрсете отырып, осындай пайдалану үшін жиналған сыйақы мөлшері туралы есеп беруге міндетті.

4. Егер құқық иеленушіге тиесілі сыйақыны осы баптың 2-тармағының төртінші абзацында белгіленген мерзімде төлеу мүмкін болмаса, ұйым осындай мерзім аяқталған күннен бастап 12 ай ішінде мұндай құқық иеленушіні белгілеу және анықтау үшін барлық қажетті шараларды қолдануға міндетті.

Мүше мемлекеттер өзінің заңнамасында ұйымның төленбеген ақшалай қаражатты сақтау, сондай-ақ талап қоюдың жалпы мерзімі өткен соң талап етілмеген сыйақы сомасын пайдалану тәртібін белгілейді.

Ескерту. 3-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 27.06.2017 № 394 қаулысымен.

4-бап

1. Ұйым, атап айтқанда:

1) өз қызметі туралы ақпаратты орналастыру (жариялау) үшін "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісінде ресми сайт (бұдан әрі – ресми сайт) жасауға(айқындауға);

2) ресми сайттың тәулік бойғы режимде қолжетімділігін, ресми сайтта орналастырылатын ақпараттың ашықтығын, сондай-ақ осындай ақпараттың өтеусіз негізде ұсынылуын қамтамасыз етуге;

3) мүше мемлекеттердің заңнамасына сәйкес құқық иеленушінің келісімінсіз жариялауға болмайтын мәліметтерді қоспағанда, құқық иеленушілер, осындай ұйымға басқаруға берген авторлық және (немесе) сабақтас құқықтар объектілері туралы мәліметтерді қамтитын тізілімдерді (бұдан әрі – тізілімдер) қалыптастыруға;

4) тізілімдерді ресми сайтта орналастыруға, сондай-ақ пайдаланушылармен шарттарды жасасу және сыйақы төлеу мақсатында оларды жүргізуді және уақтылы жаңартып отыруды жүзеге асыруға;

5) құқықтарды ұжымдық басқару жөніндегі өзге де ұйымдарға, сондай-ақ өз мүддесіне орай пайдаланушылармен шарттар жасасатын құқық иеленушілерге тізілімдерде қамтылған және олардың басқаратын құқықтарына қатысты кез келген дәлсіздіктер туралы хабарлауға мүмкіндік беретін рәсімдерді енгізуге міндетті.

2. Ұйымның өзіне басқаруға берілген авторлық және (немесе) сабақтас құқықтар объектілерін, мүліктік құқықтарды пайдалануға құқығы жоқ.

3. Ұйым құқық иеленуші атынан немесе өз атынан сотта талап қоюға, сондай-ақ оған мүше мемлекеттің заңнамасына сәйкес өзіне басқаруға берілген құқықтарды қорғау үшін өзге де заңды іс-қимылдарды жасауға құқылы.

5-бап

1. Ұйым өзінің бухгалтерлік (қаржылық) есептілігін, оның ішінде сыйақыны жинауды, бөлуді және төлеуді жүзеге асыру кезінде ақшалай қаражатпен операцияларды жүргізу және құжаттамалық ресімдеу және жиналған сыйақыны бөлудің ұйым бекіткен әдістемеде көзделген талаптарға сәйкестігін анықтау бөлігінде дұрыстығын тексеру және растау, мақсатты түсімдерді және арнайы қаражат есебінен жүргізілген төлемдерді есепке алу, сондай-ақ осы Келісімнің 3-бабында белгіленген және осындай ұйымның қызметіне қойылатын өзге де талаптарды сақтау үшін тәуелсіз аудиторды (бұдан әрі – міндетті аудит) тартуға міндетті.

Міндетті аудитті жүргізу мерзімділігі мүше мемлекеттердің заңнамасында белгіленеді, бірақ 2 жылда кемінде 1 рет болады.

2. Ұйым аудиторлық қорытынды бекітілген (қол қойылған) күннен бастап бір ай мерзімде ресми сайтта аудиторлық қорытындыны тиісті бухгалтерлік (қаржылық) есептілікпен бірге жариялауға міндетті, ол 5 жыл бойы құқық иеленушілер үшін ашық қолжетімді болуы тиіс.

Осы бапқа сәйкес міндетті аудитке жататын бухгалтерлік (қаржылық) есептілік және өзге де ақпарат құпия сипаттағы мәліметтерді, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны қамтитын ақпаратқа жатқызыла алмайды.

3. Міндетті аудитті жүргізуге жұмсалған шығыстар ұйымның шығыстары құрамына енгізіледі.

4. Авторлық және (немесе) сабақтас құқықтарды ұжымдық басқару жөніндегі ұйымдардың функциялары мен міндеттерін мемлекеттік орган (мемлекеттік ұйым) жүзеге асыратын мүше мемлекеттерде міндетті аудит осы баптың ережелері ескеріле отырып, мүше мемлекеттердің заңнамасына сәйкес жүргізіледі.

Ескерту. 5-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 27.06.2017 № 394 қаулысымен.

6-бап

1. Мүше мемлекеттер өздерінің заңнамасында:

1) мүше мемлекеттердің заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, авторлық және (немесе) сабақтас құқықтар объектілерін құқық иеленушінің не оның тиісті құқықтарын басқаратын ұйымның келісімінсіз, сол сияқты сыйақы төлемей пайдаланғаны үшін (және сыйақы төлеу үшін қаражат төлеуден бас тартқаны үшін);

2) ұйымның құқық иеленушіге жиналған сыйақыны осы ұйымның құқықтарды басқару тәртібін бұзуы салдарынан төлемегені үшін;

3) мүше мемлекеттердің заңнамасында белгіленген ұйымның шығыстарына және арнайы қорлар үшін жиналған сыйақы сомасынан ұстап қалуды шекті мөлшерінен асырғаны үшін;

4) осы Келісімнің 5-бабында белгіленген міндетті аудит жүргізу бойынша міндеттемені орындамағаны үшін жауаптылықты белгілейді.

Мүше мемлекеттер ұйымдар жауаптылығының өзге де жағдайларын белгілеуі мүмкін.

2. Мүше мемлекеттер осы баптың 1-тармағында көрсетілген әрекеттер үшін жауаптылықты көздейтін заңнама нормаларын үйлесімді ету жөнінде қажетті шаралар қабылдайды.

7-бап

Ұйым құқық иеленушілермен өзара іс-қимыл жасау кезінде мынадайқағидаттарға сүйенеді:

1) құқық иеленушілердің кез келген сәтте өз құқықтарын ұйымның басқаруынан толық немесе ішінара бас тартуға құқығы бар;

2) құқық иеленушілердің ұйымның басқару органдарының қызметіне осындай ұйымның жарғысында айқындалған тәртіппен, егер мұндай құқық мүше мемлекеттің заңнамасында белгіленген болса, қатысуға құқығы бар;

3) сыйақыны бөлу және төлеу әділ, азаматтығы, тұратын елі, құқық иеленушінің санаты белгілері немесе өзге де негіздер бойынша кемсітушіліксіз жүзеге асырылуға тиіс;

4) ұйым осы Келісімнің 3-бабы 2-тармағының төртінші абзацына сәйкес сыйақыны тұрақты төлеу үшін барлық қажетті шараларды қабылдауға тиіс;

5) құқық иеленушілердің мүдделеріне орай пайдаланушылармен шарт жасасқан ұйым олардың алдында барлық жиналған және бөлінген сыйақылар сомалары, аталған сомалардан кез келген аударымдар, сондай-ақ статистикалық сипаттағы мәліметтерді қоса алғанда, оларды бөлу әдістемесі туралы тұрақты есеп беруге тиіс.

8-бап

1. Осы Келісім күшіне енгенге дейін туындаған құқықтық қатынастар бойынша оның ережелері осы Келісім күшіне енгеннен кейін туындайтын құқықтар мен міндеттерге қолданылады.

2. Осы Келісім күшіне енген күні жүзеге асырылатын авторлық және (немесе) сабақтас құқықтарды ұжымдық негізде басқару осы Келісімге қайшы келмейтін бөлігінде жүзеге асырылуын жалғастырады.

9-бап

Осы Келісімге мүше мемлекеттердің өзара келісімі бойынша жекелеген хаттамалармен ресімделетін және осы Келісімнің ажырамас бөлігі болып табылатын өзгерістер енгізілуі мүмкін.

10-бап

Осы Келісімді түсіндіруге және (немесе) қолдануға байланысты даулар 2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа сәйкес шешіледі.

11-бап

1. Осы Келісім Еуразиялық экономикалық одақ аясында жасалған халықаралық шарт болып табылады және Еуразиялық экономикалық одақ құқығына кіреді.

2. Осы Келісім оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішілік рәсімдерді мүше мемлекеттердің орындағаны туралы соңғы жазбаша хабарламаны депозитарий алған күннен бастап күшіне енеді.

Мүше мемлекеттер осы Келісімді іске асыруға жауапты мемлекеттік органдар туралы Еуразиялық экономикалық комиссияға дипломатиялық арналар арқылы хабарлайды.

20 ____ жылғы " ____ " _____ қаласында орыс тілінде бір төлнұсқа данада жасалды.

Осы Келісімнің төлнұсқа данасы Еуразиялық экономикалық комиссияда сақталады, ол осы Келісімнің депозитарийі бола отырып, мүше мемлекеттің әрқайсысына оның расталған көшірмесін жібереді.

Армения Республикасының

Қырғыз Республикасының

Үкіметі үшін
Беларусь Республикасының
Үкіметі үшін
Қазақстан Республикасының
Үкіметі үшін

Үкіметі үшін
Ресей Федерациясының
Үкіметі үшін

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және
құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК